

PROCJENA I POTICANJE PERCEPTIVNO - MOTORIČKIH I GOVORNIH SPOSOBNOSTI

Didaktički materijal koji pomaže razvoju koncentracije, pažnje, prostome orijentacije, percepcije, vidno - motoričke koordinacije te raščlambe i povezivanja glasova djece s teškoćama u razvoju

Rad s djecom s teškoćama u razvoju zahtijeva sveobuhvatni pristup, uz primjenu i odgovarajućeg dijagnostičkog i didaktičkog materijala. Stručnjaci u direktnom radu (u vrtićima, školama, zdravstvenim ustanovama, specijalnim centrima) nailaze na nedostatne ili neprimjerene materijale.

Skupina autora, **Verica Krajnović, Jadranka Bačurin, Mirjana Dobrojević, Josip Repač, Marina Robotić**, slijedom tih spoznaja izradila je originalan materijal za procjenu i poticanje perceptivno - motoričkih i govornih sposobnosti (tiskara "Meić", računalna obrada "ROBOT" - obrt za računalstvo i informatiku).

Motiv za njegovu izradu bili su rezultati istraživanja provedenog u školskoj godini 1996/97. na uzorku od 144 učenika s teškoćama u razvoju.

Rezultati provedenog ispitivanja ukazali su da djeca s posebnim potrebama, osini sniženog intelektualnog funkcioniranja, imaju teškoće u koncentraciji i pažnji, prostornoj orijentaciji, raščlambi i povezivanju glasova, percepciji i vidno - motoričkoj koordinaciji. Ti rezultati bili su glavna okosnica za izradu zornog, primjerenog i dobro strukturiranog materijala koji će omogućiti dijagnosticiranje problema i olakšati izradu individualnih programa. Izrađujući ovaj didaktički materijal objedinili smo znanje i iskustvo iz edukacijsko - rehabilitacijskih znanosti s najnovijom računalnom tehnologijom.

Materijali se sastoje od tri cjeline s 224 plastificirane, lagane, savitljive slike u boji, obrazaca za evidenciju i sistematizaciju podataka i radnih listova s ponuđenim mogućnostima primjene. Mogu se koristiti kao cjeline, u segmentima ili prema individualnim potrebama. Sadržajno obuhvaćaju područja važna za skladan razvoj dječjih sposobnosti na razini postignuća od 3 do 8 godina:

I. PROCJENA I POTICANJE MOTORIČKOG I PERCEPTIVNOG RAZVOJA

Opća motorika tijela; slušna percepcija; vidna percepcija (vidno razlučivanje, vidno pamćenje, vidno prostorna orijentacija).

II. PROCJENA I POTICANJE GOVORNOG RAZVOJA (glas, slovo, riječ, rečenica)

Pokretljivost govornih organa; izvođenje glasova, oponašanje i početna tvorba glasova; izgovor glasova; izgovor složenih riječi;

razlikovanje i imenovanje glasova; dopunjavanje i oblikovanje rečenica; raščlamba i povezivanje glasova; procjena i usvajanje pojmove; obrasci (dijagnostički list, logopedsko praćenje).

III. PROCJENA ČITANJA I PISANJA

Spremnost za čitanje i pisanje; raščlamba i povezivanje glasova; čitanje i pisanje.

Kao dio pripreme za učenje čitanja i pisanja kod djeteta treba poticati i razvijati motoričko - perceptivne i gorovne sposobnosti, te specifične vještine koje podržavaju te procese. Uz određenu razinu općeg intelektualnog funkcioniranja u usvajanju tih procesa vrlo je značajno poticajno okruženje, ali i motivacija i ustajnost djeteta. Ovaj materijal pomoći će utvrditi teškoće, pomoći u izradi individualnog programa, ukloniti ili smanjiti teškoće, u svrhu prevencije školskog neuspjeha.

Upotreba ovog materijala vrlo je jednostavna. Kod ispitivanja djeteta služimo se prvenstveno završnim obrascima. U njima je sadržan popis svih slika i kategorija koje ispitujemo. Rezultate unosimo u liste i markerom označavamo mesta na kojima se očituju nedostaci. Ispitivanje traje 90 minuta. Ukoliko ne možemo ispitati dijete odjednom, kao npr. kod djece s teškoćama u razvoju, učinit ćemo to u etapama uvažavajući individualne mogućnosti ispitanika. Na osnovu dobivenih rezultata uočavamo područja na kojima treba raditi s djetetom. Tada iz ponuđenih obrazaca izaberemo konkretne (već razrađene) obrasce za to područje. Na taj način sastavljamo individualni plan rada za dijete. Na svakom području se zadržavamo onoliko dugo koliko je potrebno do pozitivnog pomaka, a potom i potpunog uklanjanje problema.

Sva područja razrađena su na isti, ili maksimalno ujednačen način. Težinu zadatka određuje ispitivač, ovisno o nivou postignuća djeteta. Za svako područje priređeno je od tri do pet slika, ali moguće su neograničene